

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 12CoP/186/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1621200920
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1621200920.3

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: JUDr. Katarína Slováčková a Mgr. Andrea Hadnagyová, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom ako matka, zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, dieťa rodičov: matka - C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, zastúpená advokátom: JUDr. Róbert Šegeda, so sídlom Záhorácka 1899/11A, Malacky, a otec - F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. D. XXXX/XX, A., v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Malacky č. k. 8P/33/2021-1060 z 09. novembra 2023, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie sa v napadnutých častiach úpravy styku (výrok I.) a v časti, kde súd návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia zamietol (výrok III.) p o t v r d z u j e .

II. Uznesenie súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti úpravy vyživovacej povinnosti (výrok II.) m e n í tak, že návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti z a m i e t a .

III. Uznesenie súd prvej inštancie sa v závislom výroku IV. m e n í tak, že týmto rozhodnutím sa m e n í uznesenie Okresného súdu Malacky č. k. 8P/33/2021-48 z 21.05.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/321/2021-119 z 30.09.2021 vo výroku o úprave stretávania sa otca s maloletým.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. dočasne upravil styk otca s maloletým A. tak, že otec je oprávnený dočasne, na čas do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností vedeného na tamom súde pod sp. zn. 8P/33/2021 stretávať sa s maloletým každý párný kalendárny týždeň v roku od piatka od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod., kedy si otec maloletého prevezme a aj odovzdá matke v mieste trvalého bydliska matky a každý kalendárny týždeň v roku v stredu od 14.30 hod., kedy matka maloletého otcovi odovzdá v mieste trvalého bydliska otca, do štvrtka do 07.40 hod., kedy otec odovzdá maloletého v školskom zariadení, ktoré maloletý navštevuje - Základná škola s materskou školou H. I. E.; v prípade, že v deň odovzdania maloletého otcov (štvrtok) sa neuskutoční vyučovanie, otec maloletého odovzdá matke v daný deň o 17.00 hod. v mieste trvalého bydliska matky. Výrokom II. uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého dočasne, na čas do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností vedeného na tamom súde pod sp. zn. 8P/33/2021, výživným zvýšeným zo sumy 100,- eur mesačne na sumu 180,- eur mesačne, ktoré výživné je povinný zasielať na účet matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred počnúc vydaním neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie zároveň vo zvyšku návrh matky zamietol. Výrokom III. zamietol návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia. Výrokom IV. vyslovil, že týmto rozhodnutím sa mení uznesenie tamomjšieho súdu č. k. 8P/33/2021-48 z 21.05.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/321/2021-119 z 30.09.2021 vo výroku o úprave stretávania sa otca s maloletým a o výživnom pre maloletého.

2. Po právnej stránke súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil § 324 ods. 1 a 3, § 325 ods. 1 a 2 písm. d), § 329 ods. 1 veta prvá z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a § 366 z. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“). Vecne uznesenie odôvodnil tým, že dňa 26.09.2023 podala matka návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd zmenil doterajšiu dočasnú úpravu výkonu rodičovských pomerov k maloletému z dôvodu zmeny pomerov u maloletého spojenej s nástupom maloletého do základnej školy. Žiadala, aby súd zmenil dobu stretávania sa otca s maloletým tak, že otec by sa s maloletým stretával vždy v stredu od 15.00 hod. do štvrtka do 07.40 hod., kedy by si maloletého prevzal a aj ho odovzdal v škole, ktorú maloletý navštevuje (základná škola v E.), resp. ak by sa vo štvrtok maloletý nezúčastnil vyučovania, resp. toto by nebolo, odovzdal by ho otec v daný deň o 17.00 hod. v mieste trvalého bydliska matky (v E.). V súvislosti so stretávaním sa otca s maloletým v párnom kalendárnom týždni, toto navrhla upraviť tak, že by sa otec s maloletým stretával od piatka párneho kalendárneho týždňa od 19.00 hod. do nedele toho istého týždňa do 18.00 hod. s tým, že by si otec maloletého prevzal a aj odovzdal v určený deň v mieste trvalého bydliska matky (v E.). Zároveň matka žiadala, aby súd zvýšil aj dočasne stanovené výživné na sumu 300,- eur mesačne s poukazom na nárast potrieb maloletého spojený s nástupom na základnú školu a výdavky na záujmovú činnosť maloletého. Dňa 02.10.2023 podal taktiež otec návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým opätovne žiadal dočasne zveriť maloletého do svojej starostlivosti.

3. V súvislosti so zamietnutím návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie s poukazom na doposiaľ vykonané dokazovanie konštatoval, že tento návrh nie je v súčasnosti dôvodný, keďže otec nepreukázal naliehavosť zmeny doterajšej úpravy pomerov medzi rodičmi vo veci výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému vo vzťahu k zmene výchovného prostredia. Súd prvej inštancie sa zaoberal jednak samotným návrhom otca, kde otec opätovne (návrh podal päť dní po rozhodnutí Krajského súdu v Trnave o potvrdení zamietnutia predchádzajúceho jeho návrhu na vydanie neodkladného opatrenia na zmenu zverenia maloletého) navrhuje vydať neodkladné opatrenie z dôvodu, že matka dňa 21.11.2022 bez jeho súhlasu ako zákonného zástupcu maloletého nahlásila zmenu trvalého pobytu maloletého na miestnom úrade v obci E., kde bol maloletý odhlásený z trvalého pobytu na adrese G. D. XXXX/XX, A. a súčasne prihlásený na nový trvalý pobyt na adrese E. XXX, matka taktiež konala bez rozhodnutia súdu o nahradení súhlasu otca maloletého so zmenou trvalého pobytu maloletého. Opakovane poukazuje na skutočnosť, že preukázané, vedomé a úmyselné konanie matky je zjavne v rozpore so záujmom maloletého, matka svojím konaním svojvoľne a arogantne zasahuje do základných práv a slobôd maloletého, ako aj do ústavných práv otca maloletého. Súd prvej inštancie opätovne konštatoval, že maloletý je v starostlivosti matky, je spokojný, zdravý, matka sa o maloletého riadne stará, čo vyplýva aj zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Malackách z 06.10.2023 založenej do spisu 21Em/7/2023. Boli odstránené aj prekážky, ktoré bránili v riadnom stretávaní sa otca s maloletým, otec sám na pojednávaní dňa 03.10.2023 v konaní vedenom pod sp. zn. 8P/78/2023 uviedol, že stretávanie sa s maloletým je bezproblémové, preto nevidí dôvod na nariadenie výchovného opatrenia pre rodičov a maloletého (navrhuje však nad maloletým dohľad). V starostlivosti matky neboli ani v súčasnosti zistené také nedostatky, ktoré by odôvodňovali odňatie maloletého z jej starostlivosti. Vyjadrenia otca sú zjavne a značne nekonzistentné - na jednej strane otec opätovne podal tri návrhy na výkon rozhodnutia, na druhej strane udáva, že stretávanie sa s maloletým je bezproblémové. Z mailových podaní matky je preukázané, že otec nie je ochotný akceptovať matkine problémy pri zabezpečení stretávania sa otca s maloletým z dôvodu jej pracovných povinností a nie je schopný matke riadne odpovedať na jej komunikáciu s ním (matka dňa 02.11.2023 zaslala súdu prepis komunikácie s otcom ohľadom ťažkosti pri zabezpečení stretnutia maloletého s otcom dňa 03.11.2023 a 08.11.2023). V kontexte vyššie uvedeného sa javí konanie otca ako šikanózne nielen voči matke, ale aj voči súdu. Na tamajšom súde sa viedlo, resp. stále vedie celkovo 29 konaní, z toho otec podal 23 návrhov - 10 návrhov na výkon jedného a toho istého rozhodnutia - neodkladného opatrenia tamajšieho súdu č. k. 8P/33/2021-48 z 21.05.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. 11CoP/321/2021-119 z 30.09.2021 a 9 návrhov na zmenu daného rozhodnutia vydaním nového neodkladného opatrenia (posledný návrh otec podal päť dní po rozhodnutí odvolacieho súdu o potvrdení zamietajúceho rozhodnutia jeho predchádzajúceho návrhu, pričom jediným dôvodom na podanie tohto návrhu bola skutočnosť, že matka dňa 22.11.2022 bez jeho súhlasu zmenila miesto trvalého bydliska maloletého a maloletého premiestnila do miesta jej súčasného trvalého a obvyklého pobytu). Skutočnosť, že matka maloletého dňa 22.11.2022 odhlásila z pôvodného trvalého bydliska a prihlásila ho na nové trvalé bydlisko, kam sa aj s maloletým postupne presťahovala, nezakladá v tomto čase dôvod bezodkladnej (novej) úpravy pomerov rodičov k maloletému. Oproti doteraz zistenému stavu

súd prvej inštancie nezistil žiadnu takú zmenu stavu, ktorá by odôvodňovala rozhodnutie o okamžitej zmene zverenia maloletého. Takisto skutočnosť, že matka prihlásila maloletého do školského klubu a maloletý trávi v škole neprimeraný čas, nie je dôvodom na odobratie maloletého zo starostlivosti matky. Maloletý si plní povinnú školskú dochádzku a trávi čas v školskom klube tak, ako aj ostatní jeho spolužiaci, ktorí majú zamestnaných rodičov. Vyjadrenie otca, že on sa môže o maloletého postarať bez toho, aby musel byť maloletý taký dlhý čas v školskom klube, pretože on si vie pracovnú činnosť uspošobiť, je v tomto kontexte irelevantné. Pri posudzovaní dôvodnosti nariadenia neodkladného opatrenia musí súd posudzovať, či je daná naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov, pričom súd zásadne sleduje najmä záujem maloletého dieťaťa; pri posudzovaní záujmu dieťaťa sa okrem iného zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa. Súd prvej inštancie žiadnu takúto skutočnosť nezistil. To, že maloletý navštevuje školu a poobede trávi čas v školskom klube nie je skutočnosťou, ktorá by ohrozovala dieťa (otec nepreukázal napr. že by matka dieťa nechala - zabudla v školskom klube, že by maloletý trpel v škole alebo zariadení školského klubu). Okrem toho námietkou otca, že matka bez jeho súhlasu prihlásila maloletého na trvalý pobyt v obci E., sa už zaoberal Krajský súd v Trnave vo svojom rozhodnutí č. k. 12CoP/56/2023-995 z 27.09.2023 (bod 40. odôvodnenia).

4. V súvislosti s návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia na novú úpravu stretávania sa otca s maloletým a úpravu výšky výživného pre maloletého, prvoinštančný súd konštatoval, že návrh matky je čiastočne dôvodný. Oproti prvotnému rozhodnutiu o úprave stretávania sa otca s maloletým, prišlo k zmene na strane maloletého, ktorý začal navštevovať základnú školu vo svojom novom bydlisku, pribudli mu teda povinnosti vzhľadom k plneniu si povinnej školskej dochádzky, aj vzhľadom k organizácii denného rozvrhu. Maloletý je v súčasnosti žiakom prvého ročníka Základnej školy s materskou školou kráľa I. J. E.. Matka ho prihlásila do školského klubu, kde trávi čas po vyučovaní a prihlásila ho na futbalový krúžok, ktorý je vždy v piatok v čase od 16.00 hod. do 17.00 hod., pôvodne bol do 18.00 hod. Súd prvej inštancie pri posudzovaní návrhu matky vychádzal jednak zo školských povinností maloletého a jednak z pracovného času matky (otec udával, že si vie pracovnú dobu uspošobiť svojim potrebám – vid'. Zápisnica zo dňa 12.10.2023 sp. zn. 8P/113/2023). Matka chodí pre maloletého v stredu do školy o 13.00 hod., doma s ním napíše úlohy a ide do A. do práce, so sebou vozí aj maloletého na stretnutie s otcom, po ukončení práce maloletého o 19.00 hod. od otca preberá. V piatok má maloletý futbalový krúžok od 16.00 hod. do 17.00 hod. Súd prvej inštancie preto zmenil doterajšiu úpravu stretávania sa otca s maloletým tak, že matka maloletého v stredu privezie k otcovi do jeho trvalého bydliska o 14.30 hod. (súd prvej inštancie zohľadnil vzdialenosť bydlísk rodičov a hustotu cestnej premávky tak, aby matka mala dostatok času na zabezpečenie prevozu maloletého a nevystavovala sa tak opakovane podaniam otca na výkon rozhodnutia, ak by zmeškala skorší termín stretnutia) a zároveň aj rozšíril toto stretávanie sa otca s maloletým do nasledujúceho dňa. Otec bude mať možnosť podieľať sa na voľnom čase maloletého a aj na plnení jeho školských povinností prípravou na ďalší deň v škole. Pokiaľ maloletý nebude mať ďalší deň vyučovanie, strávi tento deň s otcom, ktorý aj zabezpečí jeho návrat do domáceho prostredia matky. Čo sa týka víkendového stretávania sa otca s maloletým, toto bolo rozšírené o jednu hodinu navyše pre otca (v nedeľu do 18.00 hod.), avšak s tým, že pre maloletého si v piatok príde a aj maloletého dovezie v nedeľu domov (do domácnosti matky v mieste jej terajšieho trvalého bydliska) vždy otec. Súd prvej inštancie posúdil naliehavosť takejto novej úpravy stretávania sa otca s maloletým s ohľadom na skutočnosť, že otec nie je schopný s matkou viesť konštruktívny rozhovor o prípadnej zmene alebo pružnej úprave doterajšej úpravy podľa aktuálnej potreby (vid'. sms komunikácia otca s matkou ohľadom prázdnin v lete 2023, posledná komunikácia ohľadom stretnutia dňa 03.11.2023 a 08.11.2023).

5. Čo sa týka návrhu matky na zvýšenie dočasne určeného výživného, súd prvej inštancie poukázal na to, že maloletý nastúpil na plnenie povinnej školskej dochádzky, čím jeho potreby stúpili (poplatky za stravu v školskej jedálni, poplatky za školský klub, nákup potrebných školských pomôcok, poplatky v škole), preto doposiaľ určené výživné zmenil a toto zvýšil na sumu 180,- eur mesačne, ktorá pokryje iba nevyhnutné výdavky maloletého, teda je v súlade aj s § 366 CMP. Vo zvyšku potom súd prvej inštancie návrh matky zamietol.

6. Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého. Podané odvolanie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 355, § 365 ods. 1 písm. e), f), h) CSP, § 59, § 62 ods. 1 CMP. Namietal, že rozhodnutím súdu prvej inštancie došlo k obmedzeniu jeho rodičovských práv. Postup prvoinštančného súdu je v rozpore s platnou judikatúrou ESLP, podľa ktorej môže byť v takej

miere obmedzený styk rodiča s dieťaťom len vo výnimočných prípadoch, kedy je ohrozený život, zdravie alebo priaznivý vývoj dieťaťa alebo kedy mu hrozí iná ujma na právach. Otec bol de facto vylúčený zo starostlivosti a výchovy maloletého. Súd prvej inštancie predmetným uznesením poskytuje právnu ochranu svojvoľnému a nezákonnému konaniu matky, ktoré je navyše v zjavnom rozpore so záujmom maloletého. Zo strany súdu prvej inštancie bolo porušené právo maloletého i otca na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy SR, právo na starostlivosť o deti a ich výchovu podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy SR, právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

7. Od predchádzajúcej úpravy styku došlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje naliehavosť potreby zmeny úpravy pomerov. Otec má síce na základe nariadeného neodkladného opatrenia súdom upravenú možnosť sa s maloletým pravidelne stretávať, avšak jeho styk sa v období september 2022 až august 2023 realizoval v značne zúženom rozsahu. Jeho vzťah k maloletému je vážne ohrozený, sú narušené citové väzby medzi ním a maloletým, preto je potrebné jeho vzťah s maloletým reparaovať a poskytnúť im priestor na upevnenie ich vzťahu. Matka nerešpektuje jeho právo podieľať sa na výchove maloletého a bráni mu realizovať jeho rodičovskú rolu. Dňa 21.11.2022 matka bez jeho súhlasu nahlásila zmenu trvalého pobytu maloletého. Konala tak bez rozhodnutia súdu o nahradení súhlasu otca maloletého so zmenou trvalého pobytu maloletého a v rozpore so záujmom maloletého. V tejto súvislosti poukázal otec na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Trnave č. k. 12CoP/12/2023-995 i rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/100/2023-110.

8. Dňa 04.09.2023 maloletý na základe svojvoľného rozhodnutia matky a bez rozhodnutia súdu nastúpil na plnenie školskej dochádzky do 1. ročníka základnej školy v E., čím bol opätovne jednostranným konaním matky vyňatý zo svojho doterajšieho rodinného prostredia a skutočného bydliska v A.. Matka neumožnila maloletému nastúpiť na otcom vybranú základnú školu v A., na ktorú bol maloletý prijatý. Podľa evidencie dochádzky v základnej škole v E. trávi maloletý v škole denne nepretržite deväť hodín, t.j. neprímeraný počet hodín vo vzťahu k jeho veku. O maloletého sa stará súčasný partner matky, ktorý maloletého vodí do školy a robí s ním domáce úlohy, nakoľko matka naďalej pracuje v A.. Maloletý sa po príchode k otcovi opakovane sťažuje na značnú únavu, a to až v takej miere, že je len otázkou času, kedy dôjde k jeho kolapsu z preťaženia organizmu. Matka chce navyše maloletého prihlásiť ešte na dodatočný futbalový krúžok v škole, takže maloletý bude v škole jedenásť hodín. Uvedená skutočnosť odôvodňuje okamžitý zásah súdu, nakoľko konanie matky poškodzuje fyzický vývin maloletého.

9. Maloletý sa od narodenia do dovŕšenia svojho štvrtého roku života nachádzal v nepretržitej, každodennej starostlivosti a výchove otca, kedy bol na základe návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia súdom dočasne zverený do jej starostlivosti. Otec vo svojom predchádzajúcom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia doručil súdu audiozáznamy, z ktorých obsahu jednoznačne vyplýva, že sa maloletý po dňoch strávených s otcom nechce vracaať naspäť k matke.

10. Uznesenie súdu prvej inštancie je nevykonateľné z dôvodu, že otec od 01.11.2023 disponuje iba služobným motorovým vozidlom, ktoré nemôže používať na súkromné účely. Podľa výroku o úprave styku si má otec maloletého preberať od matky v jeho bydlisku v A. každú stredu o 14.30 hod. a v nasledujúci deň (štvrtok) má maloletého odovzdať v školskom zariadení v základnej škole v E. do 7.40 hod. Vychádzajúc z aktuálnych dopravných poriadkov dopravcov (SAD, Arriva, atď.) cesta z bydliska otca v A. do 110 km vzdialenej Základnej školy E. je v trvaní najmenej 2,5 až 3 hodiny. Maloletý by tak musel do školského zariadenia cestovať už od 04.00 – 04.30 hod. ráno, aby sa včas dostavil na vyučovanie, na ktorom ho matka ponechá do 16.00 – 17.00 hod. večer. Takáto úprava styku je v rozpore so zdravým psychickým a fyzickým vývinom maloletého.

11. Zvýšenie výživného na sumu 180,- eur mesačne je neprímerané. Doterajšia výška výživného v plnom rozsahu pokrýva náklady matky na starostlivosť o maloletého. V Slovenskej republike je výška výživného na jedno nezaopatrené alebo zaopatrené nepĺnoleté dieťa 98,- eur mesačne. Aktuálne príjmové pomery otca sú na úrovni minimálnej mzdy. Berúc do úvahy, že maloletý má dvoch rodičov, z ktorých každý prispieva na jeho výživu sumou 150,- eur mesačne (spolu 300,- eur mesačne), okrem toho matka na maloletého poberá rodinné prídavky a uplatňuje si aj daňový bonus, výsledná suma vysoko prevyšuje mesačné výdavky na výživu maloletého (ošatenie, škola, strava, zdravotná starostlivosť,

voľnočasové aktivity, cestovanie, dovolenky, atď.). Súdom určené výživné na maloleté dieťa má slúžiť na zabezpečovanie potrieb maloletého dieťaťa a nie potrieb matky (predovšetkým alkoholu a tabaku). Otec okrem výživného kupuje maloletému ošatenie, zabezpečuje mu stravu v dňoch, kedy sa maloletý nachádza v jeho starostlivosti, zabezpečuje mu voľnočasové aktivity a taktiež pokrýva náklady na jeho zdravotnú starostlivosť (lieky, vitamíny a pod.).

12. Záverom odvolania otec navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že nariadi neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zverí maloletého do osobnej starostlivosti otca.

13. K odvolaniu otca podala matka maloletého vyjadrenie, v ktorom uviedla, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s napadnutým uznesením a dôvodmi v ňom uvedenými, uvedené uznesenie považuje za zákonné a správne a v záujme maloletého. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil, eventuálne zmenil tak, že otec je oprávnený dočasne sa stretávať s maloletým každý párnny týždeň v roku od piatka od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod., kedy si otec maloletého prevezme aj odovzdá v mieste trvalého bydliska matky. Tvrdenie otca, že by nerešpektovala rozhodnutie ohľadom úpravy jeho styku s maloletým nie je pravdivé a bolo viackrát vyvrátené v rámci konaní o výkon rozhodnutia i uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 14CoE/3/2023-204 z 27.11.2023. V súvislosti so zmenou trvalého pobytu maloletého neporušila žiadne zákonné ustanovenie, nakoľko v zmysle z. č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky sa na prihlásenie trvalého pobytu občana mladšieho ako 18 rokov nevyžaduje prítomnosť ani súhlas oboch zákonných zástupcov maloletého. Rovnako ani z. č. 36/2005 Z. z. o rodine nepovažuje zmenu trvalého bydliska v rámci SR za podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností. Zmenou trvalého pobytu maloletého, ktorý má najmä evidenčný charakter, nebolo žiadnym spôsobom zasiahnuté do základných práv a slobôd maloletého a ústavných práv otca. Otcovi nič nebráni, aby maloletého navštevoval, pričom samotné presťahovanie neznamená zároveň ohrozenie priaznivého psychického, fyzického a sociálneho vývinu maloletého. Rovnako nie je pravdou, že by matka svojvoľne rozhodla o nástupe maloletého do základnej školy v E.. Keďže v tejto veci odmietol otec udeliť súhlas, požiadala súd o jeho nahradenie, pričom rozsudkom Okresného súdu Malacky sp. zn. 8P/113/2023 z 23.11.2023 bol súhlas otca nahradený. V konaní sp. zn. 8P/113/2023 bolo preukázané, že otec bezdôvodne neumožňuje maloletému riadne si plniť povinnú školskú dochádzku. Bezdôvodne odhlasuje maloletého z povinnej školskej dochádzky, vo štvrtok ho do školy v E. nedovezie a pokiaľ si matka pre maloletého nepríde, maloletý vynecháva v týchto dňoch vyučovanie. Tvrdenie otca, že nedisponuje vlastným osobným motorovým vozidlom, je účelové. Doposiaľ využíval motorové vozidlo svojej matky. Je zrejmé, že styk otca s maloletým dočasne upravený uprostred týždňa, kedy maloletý plní povinnú školskú dochádzku, nevyhovuje otcovi a nie je ani v záujme maloletého, ktorý v dôsledku cestovania nemá dostatočný čas na prípravu na vyučovanie a oddych. Matka sa preto nebráni zmene úpravy styku otca s maloletým v tom smere, že otec je oprávnený dočasne sa stretávať s maloletým každý párnny týždeň v roku od piatka od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod., kedy si otec maloletého prevezme a aj odovzdá v mieste trvalého bydliska matky, a to aj vzhľadom na zabezpečenie riadneho plnenia povinnej školskej dochádzky maloletého v základnej škole v E.. Zvýšenie sumy výživného bolo dostatočne odôvodnené nástupom maloletého na plnenie povinnej školskej dochádzky. Tvrdenie otca o tom, že by matka tento príspevok využívala na zabezpečovanie svojich potrieb, je nepravdivé a má za cieľ očierniť matku. Tvrdenia otca vo vzťahu k zabezpečovaniu potrieb maloletého a ďalším nákladom otca sú účelové a nepravdivé, pričom neboli žiadnym spôsobom preukázané.

14. K vyjadreniu matky sa vyjadril otec. Uviedol, že v plnom rozsahu dodržiava právoplatné súdne rozhodnutia a koná výlučne s najlepším záujmom maloletého. Ak aj maloletého niekedy v súlade s príslušnými predpismi ospravedlnil zo školského vyučovania tak výlučne zo zdravotných dôvodov, kedy mu matka maloletého odovzdala v zhoršenom zdravotnom stave. Je opakovane nútený domáhať sa svojich práv súdnou cestou a podávať návrh na výkon súdneho rozhodnutia. A je to práve on, komu vznikajú náklady. Zotrúva na svojom odvolaní.

15. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom, účastníkom konania, otcom maloletého dieťaťa (§ 359 CSP a § 7 CMP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. e), f) a h) CSP a § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah (§ 65 CMP) a dôvody odvolania (§ 66

CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie otca maloletého dieťaťa je čiastočne dôvodné.

16. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP.

17. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

18. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

19. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

20. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

21. Pri rozhodovaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti potreba zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva z ustanovení zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, sleduje sa najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine. V zmysle uvedenej zásady je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod.

22. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníkov nariadením neodkladného opatrenia. Pod potrebou bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

23. Je potrebné uviesť, že neodkladné opatrenie možno nariadiť aj pred začatím konania vo veci samej a je prípustné aj počas konania vo veci. V súvislosti s rozhodovaním o neodkladnom opatrení v konaní starostlivosti o maloleté deti je potrebné uviesť, že zmyslom právnej úpravy formou neodkladného opatrenia v uvedených konaniach je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia. Inštitút neodkladného opatrenia v uvedených konaniach má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené, a to do doby, keď o výchove, styku atď., ktoré je inštitútom hmotného práva, nebude vo veci samej rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine.

24. Po oboznámení sa s návrhom matky maloletého na nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade je dôvodné tomuto vyhovieť i keď nie v celom rozsahu z dôvodu, že bolo nevyhnutné upraviť pomery medzi účastníkmi konania, resp. že nariadenie neodkladného opatrenia bolo v záujme maloletého. Súd prvej inštancie správne návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia z časti (kde zmenil úpravu styku) vyhovel. Odvolací súd nezistil žiaden dôvod pre nesúhlas s napadnutým uznesením ako i pre nesúhlas s argumentáciou súdu prvej inštancie pojatей do odôvodnenia napadnutého uznesenia.

25. Odvolací súd mal obsahom spisu za osvedčené a nesporné, že rodičia maloletého nežijú v spoločnej domácnosti, výkon rodičovských práv a povinností k maloletému A. doposiaľ nebol upravený rozhodnutím vo veci samej (rozsudkom). Bolo však nariadené neodkladné opatrenie uznesením Okresného súdu Malacky č.k. 8P/33/2021-48 zo dňa 21.05.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/321/2021-119 zo dňa 30.09.2021, ktorým bol maloletý A. dočasne – na čas do právoplatnosti rozsudku v konaní vedenom na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 8P/33/2021 o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, zverený do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 150 eur mesačne a zároveň bol upravený jeho styk s maloletým tak, že otec má právo stretávať sa s maloletým každý páry kalendárny týždeň v roku od piatka 17.00 hod. do nedele 17.00 hod., tak, že miestom prevzatia a odovzdania maloletého je miesto bydliska matky a každý kalendárny týždeň v stredu od 15.00 hod. do 18.30 hod. tak, že otec je oprávnený maloletého preberať v predškolskom zariadení, ktoré maloletý navštevuje a odovzdávať matke v mieste jej bydliska, v prípade že sa maloletý v určený deň nebude nachádzať v predškolskom zariadení, miestom jeho prevzatia je miesto bydliska matky; rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.10.2021. Otec podal návrh na výkon vyššie citovaných rozhodnutí z dôvodu, že styk s maloletým sa v období od augusta 2022 do februára 2023 nerealizoval; konanie o výkon rozhodnutia je vedené na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 22Em/1/2023.

26. Zároveň mal odvolací súd za osvedčené, že uznesením Okresného súdu Malacky č.k. 8P/57/2023-47 zo dňa 05.04.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP//100/2023-110 zo dňa 30.05.2023 bol o.i. udelený súhlas otcovi za matku na zápis maloletého A. na povinnú školskú dochádzku do 1. ročníka v I. E. I. K. L., organizačná zložka Základná škola A. M., A.. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 06.06.2023.

27. Ako ďalej vyplýva z obsahu spisu, otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bol maloletý A. zverený do osobnej starostlivosti otca, a zároveň upravený styk matky s maloletým tak, že bude oprávnená stýkať sa s maloletým každý páry víkend v roku od piatka 17:00 hod. do nedele 17:00 hod. o ktorom rozhodol súd prvej inštancie rozhodnutím Okresného súdu Malacky č. k. 8P/33/2021-761 z 27. júna 2023 a ktorým bol návrh otca zamietnutý. Predmetné rozhodnutie bolo uznesením Krajského súdu v Trnave pod č.k. 12CoP 56-2023-995 zo dňa 27. septembra 2023 potvrdené.

28. Starostlivosť o maloletého je matkou riadne zabezpečená (opak osvedčený nie je), pričom prvoradý je záujem maloletého. Na zistenie, ktorý z rodičov má lepšie predpoklady pre starostlivosť o dieťa, resp. zverenie ktorému z rodičov bude v najlepšom záujme dieťaťa, s ohľadom na tvrdenia otca maloletého, si vyžaduje vykonanie dokazovania, ktoré presahuje rámec konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a ktoré bude vykonané v konaní vo veci samej. Úprava pomerov formou neodkladného opatrenia, ako aj zmena takejto úpravy má byť výnimočná s prihliadnutím na charakter tohto inštitútu. Odvolací súd má za to, že pomery medzi účastníkmi sú nateraz dostatočne stabilizované na to, aby postačovali na preklopenie obdobia do právoplatného skončenia konania vo veci samej, v ktorom konaní súd vykoná riadne a úplné dokazovanie, na základe ktorého rozhodne o tom, komu z rodičov bude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti na čas po rozvode manželstva, v akom rozsahu a za akých podmienok bude druhý rodič oprávnený stýkať sa s ním a v akej výške bude na dieťa platiť výživné.

29. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že sú naplnené podmienky pre zmenu nariadeného neodkladného opatrenia Okresného súdu Malacky č.k. 8P/33/2021-48 zo dňa 21.05.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/321/2021-119 zo dňa 30.09.2021, nakoľko na strane maloletého došlo k zmene v tom, že nastúpil za základnú školu a toto neodkladné opatrenie je potrebné za účelom zachovania citových väzieb a rozvíjania vzťahu maloletého s otcom. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté dieťa možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. Rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Predpokladá sa, že rodičia svoje dieťa vychovávajú v zásade na základe vzájomnej dohody a v záujme maloletého dieťaťa. Zákon zasahuje do úpravy styku s maloletým dieťaťom len v špecifických, neštandardných situáciách s tým, že uprednostňuje dohodu o úprave styku s maloletým dieťaťom a rozhodovanie súdu prichádza do úvahy až po zistení, že takáto dohoda tak ako bolo preukázané i v danej veci nie je možná. Hlavným účelom styku je, aby zostal zachovaný vzťah maloletého dieťaťa a rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, keď napriek nezhodám medzi rodičmi je základným právom dieťaťa, aby malo kontakt s obidvoma rodičmi. Zároveň je však úlohou oboch rodičov, aby svoje nezhody a konflikty v žiadnom prípade neprenášali na maloleté dieťa, na ktoré

uvedená situácia nepochybne pôsobí nepriaznivo. Keďže právo na styk je nespochybniteľným právom maloletého, ako aj jeho otca, je nutné hľadať riešenie úpravy styku tak, aby bolo v čo najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

30. Ako vyplýva z obsahu spisu, odvolací súd má za osvedčené, že od poslednej úpravy styku otca s maloletým formou neodkladného opatrenia došlo k zmene na strane maloletého, v dôsledku ktorej má odvolací súd osvedčenú potrebu zmeny neodkladného opatrenia. Odvolací súd sa k zmene bydliska maloletého vyjadril už vo svojom skoršom rozhodnutí, kde uviedol, že matka 21.11.2022 bez jeho súhlasu nahlásila zmenu trvalého pobytu maloletého na Obecnom úrade v obci E., keď bol maloletý odhlásený z trvalého pobytu na adrese G. D. XXXX/XX, A., čím matka konala zjavne v rozpore so záujmom maloletého, odvolací súd uvádza, že toto konanie matky v žiadnom prípade neschvaľuje a pripúšťa, že vykonanou zmenou môže byť otec ukrátený na svojich rodičovských právach, ide však o bydlisko, resp. trvalý pobyt v rámci Slovenskej republiky, na zmenu ktorého v zmysle Zákona o rodine súhlas druhého rodiča nie je potrebný. Táto skutočnosť bola už zohľadnená v uznesení Okresného súdu Malacky č.k. 8P/57/2023-47 zo dňa 05.04.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP//100/2023-110 zo dňa 30.05.2023, ktorou bol otcovi udelený súhlas za matku na zápis maloletého A. na povinnú školskú dochádzku do 1. ročníka v A..

31. V zmysle rozhodnutia Okresného súdu Malacky č.k. 8P/113/2023-157 zo dňa 23.11.2023 (ktoré dosiaľ nie je právoplatné) bol nahradený súhlas otca s nástupom na plnenie povinnej školskej dochádzky maloletého v Základnej škole s Materskou školou H. I. E., so sídlom E. a maloletý toho času navštevuje ZŠ v E., preto má odvolací súd osvedčenú potrebu zmeny styku, ktorá sa ostatným neodkladným opatrením viazala na predškolskú dochádzku. Ako vyplýva z tvrdenia matky a ani otcov maloletého uvedené nebolo popreté, maloletý navštevuje školský klub a aj futbalový krúžok, ktorému súd prvej inštancie prispôbil úpravu styku a na ktoré dôvody (body 18 a 19 uznesenia) odvolací súd v podrobnostiach odkazuje.

32. Pokiaľ otec maloletého tvrdí, že disponuje iba služobným motorovým vozidlom, ktorým nemôže vykonávať súkromné cesty, odvolací súd konštatuje, že v rámci neodkladného opatrenia súd vychádza iba z osvedčených skutočností, pričom sa rozsiahle dokazovanie nevykonáva a sama matka poukázala na to, že netrvá na úprave styku maloletého počas týždňa, pokiaľ to otcovi nevyhovuje. Odvolací súd však má za to, že je na otcovi, či má záujem sa s maloletým stykať a rozvíjať svoje väzby ako uvádza. Preto odvolací súd napriek uvedenému tvrdeniu otca, styk počas týždňa ponechal upravený v zmysle napadnutého uznesenia. S ohľadom na futbalový krúžok, ktorý maloletý navštevuje v piatok, sa odvolací súd stotožnil aj s úpravou styku každý týždeň od 18. hodiny do nedele.

33. Otec maloletého argumentuje aj tým, že o maloletého sa stará súčasný partner matky, ktorý maloletého vodí do školy a robí s ním domáce úlohy, nakoľko matka naďalej pracuje v A., k čomu odvolací súd udáva, že uvedená skutočnosť nie je dôvodom na zmenu úpravy pomerov, pričom je iba prirodzeným, že matke so starostlivosťou pomáha jej partner. Ani ďalšie odvolacie argumenty otca neboli spôsobilé zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti styku a jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Ako je už vyššie uvedené účelom neodkladného opatrenia je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd nariadiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov (alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený). O maloletého je matkou riadne zabezpečená starostlivosť (opak osvedčený nie je), pričom prvoradý je záujem maloletého. Na zistenie, ktorý z rodičov má lepšie predpoklady pre starostlivosť o dieťa, resp. zverenie ktorému z rodičov bude v najlepšom záujme dieťaťa, s ohľadom na tvrdenia otca maloletého, si vyžaduje vykonanie dokazovania, ktoré presahuje rámec konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a ktoré bude vykonané v konaní vo veci samej.

34. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

35. Odvolací súd sa nestotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie v časti úpravy výživného. Ako vyplýva z ust. § 366 CMP zmyslom tohto ustanovenia je zabezpečenie výživy od povinného, ak nastane situácia, že výživa je ohrozená. Výživné sa určuje v nevyhnutnej miere a je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného. Ako vyplýva z obsahu spisu, výživné na maloletého v nevyhnutnej miere už bolo neodkladným opatrením upravené. Hoci na strane maloletého došlo

k zmene pomerov a maloletý nastúpil do 1. ročníka na ŽŠ, v dôsledku čoho jeho náklady nepochybne vzrástli, odvolací súd nemá osvedčenú potrebu zasiahnuť ďalším neodkladným opatrením. Keďže matka maloletého ani netvrdila, že jeho výživa je ohrozená a keďže ide iba o dočasnú úpravu a súd neodkladným opatrením určuje výživné v nevyhnutnej miere a na základe osvedčených skutočností, rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti v zmysle ust. § 388 CSP zmenil a zamietol.

36. Na záver odvolací súd poukazuje na to, že správnym bolo i zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného otcom, pričom odvolací súd v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. Ako je už vyššie uvedené, starostlivosť o maloletého je matkou zabezpečená a odvolací súd nemal za osvedčenú potrebu zmeny rozhodnutia v zmysle návrhu otca. K relevantným a podstatným argumentom odvolateľa sa odvolací súd vyjadril a z vyššie uvedených osvedčených skutočností nevyplývajú predpoklady, na základe ktorých by odvolací súd mal na základe návrhu otca prehodnotiť daný stav a rozhodnúť v zmysle jeho návrhu vzhľadom na charakter neodkladného opatrenia.

37. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I. a III. s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správne potvrdil a vo zvyšnej napadnutej časti (výrok II.) a v závislom výroku IV. v zmysle ust. § 388 zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

38. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, keď o prípadnej náhrade trov tohto odvolacieho konania bude rozhodnuté až v rozhodnutí, ktorým sa bude končiť konanie vo veci samej (§ 52 až § 58 CMP).

39. Senát odvolacieho súdu toto uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).